

פרוטוקול מס' 43

מישיבת ועדת הפנים
שהתקיימה ביום ד', כ"ה בסיון תשי"ב 18.6.52
בשעה 8.30.

נוכחים:

- י. ספיר - יו"ר
- א. פרי
- ג. פלש
- ז. ישעיהו
- י. בן-צבי
- ד. הכהן
- ע. אסף
- י. חביבי
- ס. ארם

מנופנים:

- י. הררי
- סר שי - משרד הפנים
- סר ידון - משרד המשפטים.

סדר-היום:

חוק הכניסה לישראל תשי"ב 1952.

היו"ר י. ספיר:

אני פותח את הישיבה. כטרם נעבור לסדר היום, ברצוני להרכיב את חברי ועדת המסנה למס הכנסה, בענין הקצבת 7,5% לעיחיות. אני מציע להסתפק בחמישה חברי ועדת הפנים - אחד אחד מכל סיעה - וחמישה חברי ועדת הכספים. אם סיעת מפא"י תעמוד על שני חברים מסייעתה - לא אעמוד על הפרופורציה המדוייקת.

ע. אסף:

אני מציע לקבוע למטרה זו 6 חברים מטעם ועדת הפנים: שנים מסייעת מפא"י ואחד אחד מהסיעות האחרות.

היו"ר י. ספיר:

הועדה מקבלת הסכמתה על כך. אני מקבל עלי להתקטר עם סר גורי - יו"ר ועדת הכספים. אשר לסמות החברים - אפנה בענין זה לסייעות.

אנו עוברים לסדר-היום: חוק הכניסה לישראל

תשי"ב 1952.

חבר הכנסת חביבי מציע הוספה לסעיף 2. הוא טוען כי יש להוסיף פיסקה בדבר תעודת זהות: עצם תעודת הזהות כשלעצמה מסמט רסיון לישיבת קבע. - הסאלה היא אם המדובר הוא בכלל על תעודות או הוכחות שצריך אדם להביא על-פנת לקבל אשרת כניסה או רסיון יסיבה. אני מבין שהמדובר הוא לגבי אדם שאינו אזרח ישראלי או עולה על-פי חוק הסבות וסאין בידו תעודת זהות. נסאלת מפוא הסאלה, כיצד יסתלבו בדברים.

סר ירינו:
לדעתי אין השאלה יכולה להתעורר ביחס לסעיף 2 של החוק, לפי חוק זה, תעודת זהות אינה רשיון ישיבה. יתכן, כי מבחינת מבנה החוק ייטא סקום להוראת-מעבר.

היו"ר י. ספיר:
אינני יודע באיזו מידה יכול תיקון זה להסתלב בחוק זה, אולם הוא מחייב איזה סידור לגבי חוק אחר הקסור בתעודת זהות וזכות ישיבה בארץ.

אפשר לקטר את שאלתו של חבר הכנסת חביבי לסעיף 1 של החוק: "מי שאיננו אזרח ישראלי או עולה לפי חוק הסבות, ת"ל - 1950, תהיה לו הכניסה לישראל על-פי אשרה, והישיבה בה - על -פי רשיון-ישיבה לפי חוק זה." ופה תהיה תוספת שכל תושב הארץ שאינו אזרח ישראלי ואינו עולה לפי חוק הסבות - ישיבתו מחייבת החזקת תעודת-זהות. עצם החזקת תעודת זהות אינה מקנה לאדם רשיון ישיבה, לפי נוסח החוק הקיים.

אני חושב שהצעת חבר הכנסת חביבי במקומה ואבקש על כך הסבר מסר סי.

סר סי:
המדובר בחוק זה הוא לגבי הכניסה לישראל בעתיד, ולא בעבר. אני רואה בענין הוצאת תעודת-זהות קטר לפקודה ולתנאים אחרים לגמרי. בדרך כלל ניתנת תעודת-זהות על-סמך לזהות אדם ולא דווקא בקטר לחוקי עלייה. על-כן אדם היושב בארץ ללא רשיון חייב לפנות למוסדות המתאימים כדי לקבל רשיון ישיבה או רשיון אחר בהתאם לסעיפים המפורטים בחוק זה.

י. חביבי:
כורגתי היא לגבי אותם האנשים שיש בידם תעודת-זהות ואינם מקבלים באורה אוטומטי את אזרחותם.

סר סי:
בזה דן חוק האזרחות.

היו"ר י. ספיר:
אני מבין שתוך דברי סר סי שחוק הכניסה לישראל יחול אך ורק על אותם האנשים שייכנסו לארץ בעתיד. באטר לכל אדם הנמצא בארץ לפני הכנס חוק זה לתקפו - אין החוק חל עליו. השאלה היא אם חוק הכניסה לישראל יחול גם על תיירים הנמצאים בארץ?

סר סי:
החוק חל גם על תיירים הנמצאים בארץ, מכיון שבהתאם לסעיפים הכלולים בו הם יצטרכו במקרים מסויימים להאריך את דרכונם, אולם אם נניח כי ימצאו אנשים נסבלים, או בלתי ליגליים - הם כודאי יקבלו תעודת זהות מכיון שעל-סמך זה הם מקבלים סוגים ומלכוסם.

ס. ארם:
אני תומך בהצעתו של חבר הכנסת חביבי ואינני רואה בזה כל תקלה. אם יש איזה חסס לגבי סתנן המחזיק בידו תעודת-זהות - הרי כולנו יודעים טבעת סתן התעודה טואלים למקום מוטבו הקודם, ונעסית בדיקה בדבר. על-כן למה הכפילות של רכישת תעודת-זהות ואחר-כך רשיון ישיבה?

ע. אסף:
הסברו של סר סי אינו מניח את דעתי. הרי בטעת הדיון בחוק האזרחות קבענו מספר רב של תוספי הארץ שאינם מקבלים אזרחות באורה אוטומטי. במידה טברצונם לרכוש אזרחות ינהנו בהתאם לתנאים טנקבעו. לכן, אני מציע להכניס תיקון טיסטכיר טכוונת החוק היא לגבי העתיד; במקום הטלים "והישיבה בה" (בסעיף 1) יבואו הטלים: "ויוכל לסבת בה"...

אני גורס טכחוק הכניסה לישראל אין להסדיר את בעיית התאזרחותם של אנשים, לעומת זאת אינני חושב טכדאי להעמיד אנשים בטצב בלתי ברור.

היו"ר י. ספיר:
לגבי החוקים הקיימים לא ברור אם הם מתבטלים עקב הכנס חוק זה לתוקפו. אין ספק, שתיקונו של חבר הכנסת אסף יטנה במידה טטוייטת את הטטטוט. הוא מעמיד מספר טטויים של אנשים בטצב בלתי ברור לגבי זכותם לסבת בארץ הזו.

זי

ברצוני קודם-כל לתאר את המצב הקיים ואחר-כך
לדבר על אפשרויות של הסדר להבא.

סר ירדני:

ישנם בארץ אנשים שיש בידם תעודות זהות לפי פקודת מרשם תושבים, ועם הכנס חוק האזרחות לתוקפו יימצאו ביניהם כאלה המקיימים את התנאים. - אלה מוצאים את פתרונם בחוק האזרחות. אולם, ישנם תושבים ישראלים שיש בידם תעודת-זהות, ואינם אזרחים ישראלים. לתעודת-הזהות אין כל קשר לאזרחות. היא ניתנת אך ורק כדי לזהות אדם, או למטרות כלכליות, מדיניות ואחרות. יהיו תושבים שיוכלו לטעון ולהוכיח שנעשו אזרחים, יהיו כאלה שלא יוכלו לטעון זאת, מאחר שלא יהיה קיים בהם אחד מאותם התנאים שחוק האזרחות דורש. נשאלת איפוא השאלה מה מצבם כיום? אם כן, איבנו יודע מה מצבם בסובן זכותם לשבת בארץ, מכיון שלא כולם קבלו רסיון כניסה לפי חוק העליה הקודם, שהקנה להם זכות ישיבה בארץ. על-כל-פנים אותם האנשים קבלו תעודת זהות, ואף בית המספט הגבוה לצדק פסק שיש חובה לתת תעודת-זהות מבלי לקבוע על-ידי כן את טעמו החוקי של האדם בבחינת זכות הישיבה בארץ. זה יהיה המצב גם כשחוק זה ייכנס לתוקפו.

יש אפשרות להגיד שהחוק החדש יחול רק לגבי העתיד, כפי שהציע זאת חבר הכנסת אסף. גם לגבי אנשים אלו שהזכרתי אותם אין לומר שהם יושבים בארץ בניגוד לחוק - מפני שהחוק חל עליהם. אנשים אלה יסארו במצבם הנוכחי ללא כל סיבוי לטובה או לרעה. הם ייסארו באותו מצב כלתי מוגדר לזכות ישיבתם בארץ.

ישנה אפשרות אחרת להכניס סוג אנשים אלו למסגרת החוק החדש על-ידי הוראת טעמו. ייקבע נוסח שאנשים הנמצאים בארץ לפני תחולת תוקפו של חוק זה יפנו למסודות המתאימים בבקשה לקבלת רסיון ישיבה.

מה שבלתי אפשרי, הוא, לקבל את הצעתו של חבר הכנסת חביבי ולהגיד טעם תעודת-הזהות תיחשב כרסיון ישיבה.

ס. ארם:
טובה לפני פנקס הזהות ובין יתר השאלות מוצגת השאלה: מהי האזרחות?

סר ירדני:
הצגת אזרחותו הקודמת של אדם אינה קובעת סוג דבר, על-אחת-כמה-וכמה אינה מקנה זכות ישיבה בארץ.

היו"ר י. ספיר:
אם נניח שתקבל ההצעה שתוקפו של חוק זה חל מיום קבלתו רק לגבי העתיד, במקרה זה נתקלנו בסוג מסויים של תושבים אשר עקב ניסוח זה או אחר של החוק יכול להסתנות מצבם. איננו מעוניינים להרע את מצבם בקשר לחוק זה - זאת נעשה במסגרת אחרת. לכן כדי לבוא לידי מטוס ברור מציע חבר הכנסת חביבי לפתור את השאלה באופן גמטי לגבי אותם האנשים שישנם בארץ ולגבי אותם האנשים שייבנסו בעתיד ויימצאו במצב כלתי נוח. נשאלת השאלה אם תעודת הזהות צריכה להנתן לכל אדם, כפי שאנו מבינים, אך ורק לסם זהות ולצורך ארעי של קבלת סיונות וכדומה, או שמן ההכרח לתת לאותם האנשים באופן אוטומטי את רסיון הישיבה בארץ?

יחד עם זאת אני סואל אם בעת נתינת תוקף לחוק הכניסה לישראל לגבי העתיד עומדים החוקים הישנים בתוקפם? זאת-אומרת חוק זה לא הקנה זכויות שלא היו קודם, או, שיסנה הרשות בידי הסלטונות לצוות על סידור הליגיטימציה של הישיבה. האם זה יהיה המצב?

סר ירדני:
השאלה מובנת. אני חושב שהחסרון בהצעה זו הוא שאנשים אלה אין להם דרך חוקית כדי להגיע למצב ברור. אילו חל עליהם החוק מאיזה אופן - יכלו ללכת ולהוציא רסיון ישיבה. איבנו מדבר רק על מסתננים. אם החוק אינו חל - אז אין כל אפשרות להכנס לתוך מסגרת החוק ולקבל מטוס חוקי.

קבלת הצעת החוק פירושה להסאיר את אותו סוג האנשים ללא הגבלה זמנית במצב של היום, מצבם נסאר בלתי מוגדר בסובן זכות ישיבתם בארץ והוא לא יסתנה לטובה או לרעה.

ועלת הפנים
18.6.52

עפ"י איזה חוק, סלבד חוק ההתאזרחות, יסנה אפשרות
לתביעת זכות ישיבה?

היו"ר י. ספיר:

אם אנו מבטלים, בסעיף האחרון, את פקודת העליה,
1941, ואומרים שהחוק הזה אינו חל על הסוג הזה
של אנשים - איננו מטנים את מצבם. הם יוכלו גם להבא להסתמך עליו.

מר ירינו:

ס. ארם:
אני שואל: מה התכונה המדינית לבוא ולהטיל
סדירות ללא כל צורך. כל אדם היושב בארץ ומסלא
את התנאים הדרושים נכון לקבל את האזרחות. על-כן אני מציע לעסות נסיון
זה, שהוא ברור, מוכן ואנושי גם מבחינת האינטרסים של מדינת-ישראל.

היו"ר י. ספיר:
לא מן הנמנע שהצעתך, סמי טיס בידו תעודת זהות
יהיה זה בחשב כרסיון לישיבת קבע. אולם, לא הרי
ישיבת קבע כישיבת ארעי. אני יכול להבין אם תאמר שתעודת הזהות תסמס
בידו עד קבלת האזרחות. אני קוטר זאת עם סיום הטיפול במעמדו. אנו
נתקלים במצב שאדם אינו בטסטוס של אזרח, אינו אזרח חוץ ואינו עולה
סחוק הסבות - הוא נמצא בטסטוס סצריך לקבוע אותו סרפית. סטטוס זה לא
חייב להיקבע בחוק זה דווקא, הסטפל בעצם הענין שהוא עוסק בו.

על-כן הייתי מנסח זאת כך: "תעודת הזהות תסמס
רסיון ישיבה עד לקביעת מצבו של האיש אם אין לו מעמד". אז הדבר מסולב
באופן הגיוני, הוא מובע סבל וסרדה סיותרם, אבל אינו קובע להם סטטוס
סלא הוקנה להם על-ידי החוק.

ד. הכהן:
אני מציע לצאת מתוך סכך הדיון סאינו כלל לענין.
אינני חושב סאגב הדיון בחוק הכניסה לישראל נוכל
לקבל תיקונו או ביטולו של חוק אחר. איננו יכולים להגניב אגב אורחא -
זאת יודע חבר הכנסת ארם בדיוק כסובי. לא היה כל ויכוח בכנסת בנוסא
זה סכתוצאה סכך בסטר לבו הטיפול בו.

מר טיי:
ברצוני להבהיר את ההכדל הסהותי בין תעודת זהות
לתעודת מסע. יסנם בארץ תושבים סיס בידם רסיון
להסתקע אך אינם אזרחי המדינה. יסנם אנשים סיס להם רסיון לישיבת קבע.
אך לכולם צריכה להנתן תעודת זהות. תעודה המזהה את האדם וסקנה לו זכויות
סובות. היא ניתנת לו ללא כל קטר לעניני עליה.

אטר להצעת היו"ר, מר ספיר, שתעודת הזהות תסמס
תעודת רסיון-ישיבה עד לקבלת סתרון סופי - אפשר לקבל הנחה זו, אולם
אז הסעטר החוקי צריך להיקבע בהתאם לחוק ססויים.

י. כו-צבי:
לדעתי נגע מר ספיר בסאלה סטוכה בקטר להקניית
זכות ישיבה באופן זמני עד לסידור הסטטוס.
זהסן צריך להיות סוגבל - אם סלוסה חדשים או יותר. יס לאפטר לתושב המדינה
תנאים נוחים ללא כל פעולה זרובית נגדו במסך זמן בקטר להתאזרח.
קודם כל נקבל את הכלל סתושב צריך לבקס זכות להתאזרחות - אחר-כך תעסוד
הסאלה אם לתת לו זכות ישיבת ארעי עד לסידור הדרוס.

ועוד שאלה: נניח שפטרנו את בעיית התושבים
הנסצאים בארץ. מה יהיה הדין לגבי אלה סיבואו סחר, האם איננו פותחים
פתח ומאפשרים לכל דיכפין קבלת זכויות באופן אוטומטי?

היו"ר י. ספיר: זה ברור סלא.

ג. פלס:
אני מציע את הנוסח הבא: "סי שאינו אזרח ישראלי,
או עולה לפי חוק הסבות, אולם נמצא בארץ באורח חוקי

ועדת הפנים
18.6.52

והוא בעל תעודת-זהות, תנתן לו האפשרות תוך ששה חדשים להגיש בקשה לאזרחות או ליסיבת קבע" - אחרת אין לאותו אדם מקום בארץ לאחר תחולת תוקפו של חוק זה.

הינו"ר י. ספיר:
יש לי הרושם שאוכל לסכם את דעת הרוב בוועדה. אני מניח שרוב הוועדה אינו מקבל את הצעת חבר הכנסת חביבי. כטו-כן רוב הוועדה אינו מוכן לקבל את הצעת חבר הכנסת אדם, לתת לאותו חוג של אנשים רסיון יסיבת-קבע.

אני חושב שאכוון לדעת רוב הוועדה אם אוסר, שחוק זה יחול מעתה ולהבא - ואז יש צורך לתקן, או להקל, במצבם של התושבים שביום תחולתו של חוק זה לא נטנו על הקטיגוריות המוזכרות.

אני מניח שרוב הוועדה מסכים להצעתי, שלחוג אנשים אלה תיחשב תעודת-הזהות, בתקופה מוגבלת, כרסיון יסיבת.

י. חביבי: אני מתנגד לכך.

ע. אסף:
אני מציע דבר ברור. לא להכניס סינויים לטובה או לרעה במצבם של אנשים אשר היו עד כה במצב איזה שהוא. איבנו יכולים אגב חוק זה לתקן את מצבם. גרסה לי כי הנוסחה שהצעתי: "ולוכל לסבת בה" - מספיקה בהחלט.

ד. הכהן:
אני חוזר ואומר לחבר הכנסת אדם, כי איבנו יכולים דרך אגב לדון בענין זה. אני יכול להבין שכתוצאה סדיון בחוק זה בפנה את תשומת לב המססלה לסטטוס של חוג אנשים אשר איבנו ברור לחלוטין.

מר ידיו:
אני מצטרף להצעת חבר הכנסת אסף, אלא אעיר בקודה אחת: אם באמת חוק זה יחול רק לגבי העתידי - גם לגבי כניסה וגם לגבי יסיבה - נמצא, שכל אלה האנשים אשר אין להם סטטוס קבוע בארץ לא יוכלו לפנות, כהתאם לסעיף 2(א), ולבקש רסיון יסיבת. ישנם כיום בארץ מוסחים סוציים - שהוזמנו על-ידי גופים מסויימים בארץ - הם נמצאים במצב ביניים ומעוניינים בחוק אשר יאפשר להם קבלת רסיון יסיבת בארץ. אם חוק זה מוציא אותם - אין להם כל אפשרות. הסאלה היא אם לא צריך לתת אפשרות לבקש רסיון כאן, כדי לצאת מן האפלולית הזאת. אותו אדם איבנו מוכרח לעשות זאת, כלומר, הוא יכול להסאר עם תעודת הזהות שלו ומצבו לא ישתנה.

ע. אסף: אני תומך בדברי מר ידיו.

הינו"ר י. ספיר:
סעיף 15, לדעתי, פותר סאלה זו: "פקודת העליה, 1941, בטלה; תקנות העליה שכתוספת לפקודת העליה, וכן תקנות, צווים, הודעות, אסרות, רסיונות ותעודות שניתנו על-פני פקודת העליה, 1941, במידה שיפה כוחם ביום תחילת תוקפו של חוק זה, ובמידה שאין בהם סתירה לחוק זה, יהא כוחם יפה עד להתקנת תקנות חדשות על-ידי מר העליה, כאילו ניתנו לפי חוק זה."

מר טי:
סעיף 2, שאפשר לדעתי לכל אדם לפנות בבקשה על-מנת לקבל רסיון.

מר ידיו: אך סעיף זה איבנו חל עליו.

מר טי:
אני חושב שסעיף 2 צריך לחול על כל אלה הנמצאים בארץ וכן על אלה הצריכים לכוא בעתיד.

זי

היו"ר י. ספיר:

אני מסטיך בסיכום דעת רוב הוועדה.
מאחר שהתברר לי שכל הצעת הפטרה מבחינת נתינת
סמכות או תוקף לתעודת זהות, באופן זמני עוד מקלקל - אני חוזר כי מהצעה זו
בטארת איפוא רק טאלה אחת: כוונת המציעים היא, שהניסוח הזה לא יבוא להרע
במסגרת את מצבם ומעמדם של חוג אנשים מסויים. התיקון יכול להתבטא בנוסח
של חבר הכנסת אסף "ויוכלו לטבת בה", או בפסקה מיוחדת. האומרת, שחוק זה
חל על אלה ואלה שבאו באסרה זו או אחרת וכו'. הייתי אומר שעד שנסיים בדיון
זה, לאור ההנחה המוסכמת אצל רוב חברי הוועדה - יבוא הנוסח המבוקש.

א. ארם:

יש בעיה שניה, שגם היא התקבלה על דעת כל חברי
הוועדה, אבל היות והיא נתקלה במספר מסויים של תושבים שמעמדם החוקי אינו
ברור הייתי מבקש לקבל על כך הארה - מהי המסגרת ומה מצבם החוקי.

אני מבקש לרשום הסתייגות.

היו"ר י. ספיר:

לעת-עתה אין עוד כל צורך בהסתייגויות.
כאשר תובא התמונה הברורה נרשום הסתייגויות.

אנו מסכימים בסעיף 3.

"סר הפנים רטאי לתת אסרת חוזר למי שרטאי לטבת בישראל
יסיבת-קבע והוא -

- (1) רוצה לצאת את ישראל על-מנת לחזור אליה;
או
- (2) נמצא בחוץ-לארץ ורוצה לחזור לישראל."

סר סי:

ישנם תושבים שהם לא אזרחי המדינה הרוצים
לצאת את הארץ ולחזור אליה. לפיכך ניתנת להם
האפשרות לחזור אליה על-ידי קבלת אסרת-חוזר עוד לפני צאתם. ניתנת להם
אפשרות שניה לפנות אל הקונסול בחוץ-לארץ לסג קבלת אסרת-חוזר.

א. פרי:

לפי סעיף 3 אני יכול לסער לעצמי מצב כזה,
שאדם יוטב יסיבת קבע בארץ, יש לו רסיון וכו'.
אלא בסעה שהוא מבקש לצאת את הארץ על-מנת לחזור אליה מסרב סר הפנים לתת
לו אסרת חוזר. מצב זה הוא מסונה מאד. אני מתאר לעצמי סלפי התפתחות
הענינים במססלה שלנו יכול להיווצר מצב כזה שמסרד הפנים יחכה להחדסנות
כזאת כדי להפטר מסיטהו בלתי רצוי.

על-כן אני מציע לכתוב במקום המלים: "סר הפנים
רטאי לתת אסרת חוזר" את המלים "סר הפנים יתן...". אני רוצה למנוע סרירות
ולהטיל זאת כחובה על הסר.

היו"ר י. ספיר:

הרי בדבר ביטול אסרות ורסיונות יסיבה מספל
סעיף 5 של חוק זה: "סר הפנים רטאי לבטל אסרה
שניתנה לפי חוק זה, בין לפני בואו של בעל האסרה לישראל ובין בסעה בואו,
וכן רטאי הסר לבטל רסיון-יסיבה." - אני חושב כי על-ידי ביטול הרסות
לא הבטיח חבר הכנסת פרי את תיקונו והוא טעון הסלמה בסעיף 5.

י. בן-צביל:

אני בטקרה זה רוצה להגן על הסר ועל המדינה.
אינני גורס לחייב את הסר. הוא יכול מסעמים
אדמיניסטרטיביים לא לאסר אסרת חוזר ויש לאפסר לו רסות סלאה.

א. פרי:

אולי לפעמים צריך להגן גם על האזרח, על התוטב

היו"ר י. ספיר:

אני שואל מדוע צריך פיסקה מיוחדת כדי לאפסר
לסר הפנים בארץ לתת אסרת-חוזר?

סר ידיון:

לדעתי סעיף זה צריך להכנס לתוך קטיגוריה ספייסית.
אסרת-חוזר היא סוג אחר של אסרה אשר אינו מתאים
לאחד מן הסוגים המוזכרים בחוק.

היו"ר י. ספיר:
פה כתוב: "סר הפנים רסאי לתת אשרת חוזר..."
כוונתך, מר ירון, לומר טאם נסמיט פיסקה זו
יוכל אותו אדם לקבל אשרה אצל הקונסול וזאת רק לחטיטה ימים או לסלטה
חדשים וכסירצה לחזור לסטטוס סל יסיבת-קבע יאלץ לחזור ולבקס את אותה
העסדה שהוענקה לו בסעת שהייתו בארץ.

מר סי:
אני טצטרף לדעת מר בן-צבי. אין לבוא ולחייב
את הסר לתת אשרת חוזר, ההנחה היא שהסר יתן
את האסרה בכל סקרה טאדם הוא תוסב הארץ וינוצא לחוץ-לארץ על-סנת לסוב
אליה. הוא אינו אזרח המדינה סיכול לצאת ולסוב לארץ בעת שהוא רוצה.
יש אזרחים הסוהים בארץ סבוע סנועיים וסליבות סונות רוצים לחזור לחוץ-
לארץ וסעונינים להבטיח אפסרות לחזור. בסקרה זה אין חובה לתת ויזה. אנו
עדים לתופעלת סונות בהתנהבות התוסבים סלא תמיד טאפסרת הבטחת ויזה בחזרה
ויט להבטיח פיקוח על נסיעה וחזרה.

היו"ר י. ספיר:
אתה רוצה לומר סטוב ורצוי סכל הבחינות להסיד
אחריות טאדם אשר עזב את גבולות המדינה והסר
יוכל לסרב לתת לו אשרת חזרה במקרים מסויימים.

אני מעמיד איפוא להצבעה את ההצעות.
תחילה הצעת חבר הכנסת פרי.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת פרי להחליף את המלים "סר הפנים רסאי"
במלים "סר הפנים יתן"
נגד - - - - -
סיעות - - - - -

ההצעה - נפלה.

ה ר ח ל ט

נוסח הוועדה לסעיף 3 - התקבל.

הסתייגות: לחברי הכנסת פרי וחביבי.

היו"ר י. ספיר: סעיף 4:

"באסרה וברסיון-יסיבה לפי חוק זה רסאי סר הפנים
לקבוע תנאים סקיומ- יהיה תנאי לתקפס סל האסרה או
סל רסיון-יסיבה".

א. פרי:
לפי סעיף 5 סר הפנים הוא בלתי סוגבל בהחלטתו, על-כן
אני מציע להגביל זכותו ולהוסיף בסיפא סל הסעיף את
הפיסקא הבאה: "סר הפנים רסאי לקבוע תנאים בהתאם לתקנות סיוציא באיסור
ועדת הפנים".

ג. פלס:
אני תוסך בתיקונו סל חבר הכנסת פרי אלא בתיקון
הנוסח. אני מציע כי "באסרה וברסיון-יסיבה, לפי חוק
זה, יהיה רסאי סר הפנים באיסור ועדת הפנים לקבוע תנאים סקיומס יהיה תנאי
לתקפס סל האסרות וסל רסיונות-היסיבה".

י. חביבי:
מה פירוטן סל המלים "רסיון-יסיבה". האם הכוונה
היא ליסיבת קבע?

היו"ר י. ספיר:
הכוונה היא לרסיון יסיבת קבע, רסיון יסיבת-סענר,
רסיון יסיבת-ביקור ויסיבת-ארעי.

זי

י. בן-צביל:

ברצוני לסאול מה היה הנוהג עד עכשיו לפני התקנות - פה נשמעה הצעה שלא יהיה חוקף לתקנות סיוציא הטר אלא אם תעבורנה פרודורה של אסור הוועדה.

הינ'ר י. ספיר:

יסנם מקרים אחדים וכיחוד נתקלנו בזאת בוועדת החוץ והבטחון ובוועדת המספלים, ססם נכנס האלמנט הזה. יכול לתמערר ויכוח על מהות הענין אם זה מצדיק את איסור הוועדה או לא.

ע. אסר:

בשאלת הסאלה מה חובתנו לגבי אנשים שאינם אזרחי מדינת-ישראל ויש להם אינטרס זה או אחר. האם נבוא להגביל את הסמכות העליונה הטופקדת מטעם הסדינה על מערכת ענינים זו? מדוע נסייג עצמנו בכל סיני סייגים להגנה על אנשים מן החוץ בטרם שנכנסו, איזה אינטרס של הסדינה עומד מאחורי כל הדרישות האלה הייתי רוצה לקבל תשובה על כך. אני חושב שלא חלה עלינו כל חובה. התקנות צריכות לסאת אנפי כללי, אבל, יש מקרים רבים שהם אינדיבידואליים - אז אי-אפשר להוציא תקנה בגלל איס אחד.

אשר להצעת מר פרי, נכון, יסנם חוקים רבים סוועדות כנסת קיבלו סמכות לגביהם, זה נעשה מטעם מובן שאין רוצים לדון בהם בפורום פוטבי ולכן מעבירים זאת לוועדה, או מסום הכבדת יתר על סליאת הכנסת. אין לערבב ענינים של ביצוע בענינים אדמיניסטרטיביים בענינים תחוקתיים. לכן, אני חושב שאם נתייצב בדרך זאת נסים הגבלות והכבדות סיותרות ואחרי ככלות הכל הרי אין ועדת הפנים מסוגלת לפסוק כל ענין וענין; אין לה כל הסכסירים ואף לא כל האפשרויות לכך. מסום כך אני מתנגד להצעה זו.

י. בן-צביל:

אני תומך בדעתו של חבר הכנסת אסף. לסם מה נסיל עלינו עומס ועל הטר הגבלות כאלה בענין שהוא אינו פרינציפיוני אלא מעסי. אני מציע להקל בענין זה ולכתוב "בידיעת הוועדה" במקום "בהתייעצות עם הוועדה".

הינ'ר י. ספיר:

יסנה סאלה עקרונית אם בתקנות אפשר לכתוב "בידיעת הוועדה". אשר למקרים אינדיבידואליים אין כל הצעה שאנו בקבע אותם ונדע אותם. עוטרות בפני הוועדה סתי סאלות נפרדות: האחת, קביעת כלל לא לפי סקרה אינדיבידואלי אלא בהתאם לתקנות, הסניה, קבלת התקנות באיסור ועדת הפנים.

ד. הכהן:

אני אינני רוצה להיות סותף לתקנות אשר יוציא סר הפנים. יש לנו דרכים טובות לערער על תקנות אלו אולם לסם מה נכנים ראסנו בעניני תקנות ונקח סמכויות לידינו?

מר סי:

אינני חושב כי יש להגביל את הטר בתקנות סיוציא.

מר ידני:

בנוגע לתקנות אין לי להוסיף על מה שאמר. מעיפים אלה היו בפני ועדת הפנים בתרגול הקודם והיא למעשה הכניסה לחוק את סעיף 11(א) הקובע סוגי אנשים סיהיו פסולים לקבל אשרה או רסיון-יסיבה לפי חוק זה. התקנות לפי פסקה זו ייעסו לאחר התייעצות עם ועדת הפנים של הכנסת.

אני רוצה להציע פה תיקון בכיוון אחד לגמרי. למעשה דברנו בענין קביעת התנאים וביטול הסמכות גם

בחוק הדרכונים ומצאנו שם צורה סיוחדת, שנאה עליה הסתייגותו של חבר הכנסת פרי ואולי גם פה תבוא הסתייגות דומה. אני מציע, לקיים מידה מסוימת של התאמה בין סעיף חסיסה ומעיף ארבעה ליתר הסעיפים סחוק הדרכונים דן בהם. אני חושב שאם יהיו הסעיפים כל-כך טובים הם יגדמו לתקלות בנוגע לפירוטם. על-כן אני מבקס סחברי הוועדה לדון בסעיפים לגופם ולהסאיר למסרד הסטפטים את האפשרות להתאים את הנוסח למכנה.

ליתר הבהרה אקח לדוגמא את סעיף 4, שם כתוב: "באשרה וברסיון-יסיבה לפי חוק זה רסאי סר הפנים לקבוע תנאים סקיומם יהיה

ועדת הפנים
18.6.52

תנאי לתקפם... פה חסר חבר שבלי ספק צריך להנתן כאן והוא תנאי לקתן הרסיון והאסרה. כמו-כן יסנו הצד הסכני שהוא ברור מאליו.

היו"ר י. ספיר:
התמונה ברורה. יש כאן שתי בעיות. האחת, שכל חוק אינו יכול להקיף את כל הסגרת והוא סטאיר בכל-זאת מקום להוראות, לתנאים ולתיקונים בתקנות שונות. השניה, סדר הפנים לא יקבע תנאים בהתאם למקרה אינדיבידואלי, אלא לגבי סוג מקרים ויחד עם זאת תסתרנה בעיות אינדיבידואליות. נשאלת השאלה עד כמה עקרון זה צודק לגבי המקרים המיוחדים. אחת - אם נטאיר את הכל בידי הסר, הרי אפשר להסתפק בכל חוק בהוראה קצרה אחת: "הסר ממונה על ביצוע חוק זה". בנדון זה הדעות הן בערך כך: שאם יהיו מקרים שלא ייקבעו בתקנות יס חסס סדר הפנים או המסוננים על ביצוע חוק זה יוכלו לשלול אפשרות של כניסה או ישיבה בארץ. מה שיותר חסרה מניעת ישיבת אנשים סדר הפנים אינו מעוניין בישיבתם. אם כל זה יכלל בתקנות לא יהיה מקום למפרע לסרירות כזו.

אני סוכן להטאיר דיסקרציה ממשלסת לגבי אסרה ולהפריד חלק זה מאותו החלק המדובר על רסיון ישיבה. אני שואל האם נוכל להתאחד על כך שנחלק סעיף זה כדלקמן: "באסרה לפי חוק זה רטאי סר הפנ ם לקבוע תנאים שקיזמם יהיה תנאי לתקפם של האסרה". אחר-כך תבוא פיסקא מיוחדת שתתקין תקנות בנוגע לרסיון ישיבה.

מר שי:
נדמה לי שהמושג של "רסיון ישיבה" מטעה קצת. מה ברובת המושג "רסיון ישיבה"? הכוונה היא לחותמת שמקבל האדם בטעה טגכנס לארץ. אסרה - לעומת זאת היא ויזה שהוא סקבל בחוץ-לארץ. בסעיף זה נקבעים תנאים שהם למעשה לפני מתן האסרה ולפני קבלת רסיון הישיבה.

י. ישעיהו:
אני תומך בהצעת היו"ר מר ספיר. השאלה היא כיצד להפריד את סעיף 4 לגבי ישיבה זמנית של אדם.

היו"ר י. ספיר:
אני סוכן שלגבי רסיונות ישיבה יוציא סר הפנים תקנות שיקבעו את התנאים וכאן אני את ישיבת מעבר, ישיבת ביקור וישיבת ארעי.

ד. הכהן:
אני שואל מה הנוהג בארצות אחרות: בטווייץ, בצרפת וכו'? האם אנו מתחילים סבריאת העולם.

מר טי:
בכל המדינות אין יוצא מן הכלל. נותנים את הסטכות הזאת לסלסונות המבצעים.

ע. אסר:
אני חושב שכל ענין שהמדינה מעונינת בו - הגאמן הוא הסר. ישנה ערוכה יחידה נגד מקרה טרירותי והיא פניה אל בית-מספט גבוה לצדק.

היו"ר י. ספיר:
התמונה ברורה ואני בא לסכם. יסנן כמה הצעות. הצעה ראשונה של מר פרי, הבאה להצביל את הסעיף הזה בתקנות הזקורות לאיסור ועדת הפנים.

הצעה שניה לקבל את גוסס הוועדה ללא סינוי. הצעה שלישית, הצעה פטרה שאני הצעתיה, לחלק את הסעיף לטגי חלקים. באסר לאסרת-הכנסה ייסאר הסעיף במסגרת הקיימת, ואסר לישיבת-מעבר, ארעי וקבע - יתקינו תקנות כדי לקבוע תנאים.

אני מעמיד להצבעה את ההצעות.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת פרי - סיעות

ההצעה - נפלה

ה צ ג ה

בעד נוסח הוועדה ללא שינוי - 4
נגד - 4

ה צ ג ה

בעד הצעת הפטרה של חבר הכנסת ספיר - מיעוט

הצעה נפלה

ה ו ח ל ט:

נוסח הוועדה לסעיף 4 - התקבל.

הסתייגות: לחברי הכנסת פרי ופלט.

סעיף 5

היו"ר י. ספיר:

סר הפנים רשאי לבטל אסרה שבתנה לפי חוק זה, בין לפני כניסתו של בעל האסרה לישראל ובין בסעת כניסתו, וכן רשאי הסר לבטל רשיון-ישיבה.

אני מציע להוסיף לסעיף זה אפטרות ערעור על פעולת הסר.

ג. פלט:

ההנחה היא שבכל המקרים יש מקום לערעור בפני בית הדין העליון.

היו"ר י. ספיר:

האם אין אפטרות לאיגסטנציות ביניים בין בית משפט גבוה לצדק?

ג. פלט:

ישנן סתי אפטרות, אפטרות לערעור בפני אותו הסר עצמו - אפטרות ערעור אדמיניסטרטיבית. ישנה אפטרות שניה להגיש טענות. זה ייעשה בטעה שהסר מסתמס בסמכותו שלא לפי דיסקרציה טעפסית.

סר סי:

אני מציע לכתוב במקום המלים: "סר הפנים רשאי לבטל אסרה" את המלים: "בית המשפט המחוזי רשאי לבטל, על-פי בקשת סר הפנים, אסרה".

א. פרי:

אני מבין שיש כמה הצעות ואני מעמיד אותן להצבעה. הצעה אחת אומרת להסאיר את נוסח הוועדה כמו שהוא. הצעה שניה - של חבר הכנסת פרי; הצעה שלישית - המציע חבר הכנסת חביבי - סעיף זה לא יכונן לאנשים שאין להם כלל אזרחות ויש להם רשיון לישיבת קבע, ישיבת מעבר, ישיבת ארעי וישיבת ביקר. הצעה רביעית - של חבר הכנסת פלט להקים איגסטנציה לערעורים.

היו"ר י. ספיר:

ה צ ג ה

בעד הצעת חבר הכנסת פרי - מיעוט

הצעה - נפלה

ה צ ג ה

בעד הצעת חבר הכנסת חביבי - מיעוט

הצעה - נפלה

ועדת הפנים
18.6.52

לפני טאבו מעמידים להצבעה את הצעת חבר
הכנסת פלט, בדבר כי לשאול האם קיים צוהג

ד. הבהג:

כזה בעולם?

מ. ישי:

אני רציתי לטעון בצד הפדקטיקה של טבה
זה, ברוב המקרים צהוג להחליט באופן דחוף
על-כן אין אפשרות לפנות לוועדת ערעורים, אלא מוכרחים לטעון אם לא לטעון
על אשר.

י. הררי:

ברור כלל אני תומך בזכות ערעור על החלטת
שר, בטקרה זה אני מציע להקים ועדה שמיינויה
ייעשה על-ידי שר המספטים. בענין זה קיים מצב מסוזה שזכורות לערעור בתוכה
אך ורק לתושבי הארץ, בה בטעה שביטול אשרה של מיטהו שהוא בחוץ-לארץ אינו
מאפשר ערעור.

היו"ר י. ספיר:

המדובר הוא לבני ישיין בניסה, אני רק
מפקפק אם יש צורך כזה. האם יסכים חבר
הכנסת פלט לצמצם זאת רק לבני ישיין ישיבה.

ג. פלט:

הצעת מכוונת אך ורק לבני אנשים הנמצאים
בארץ.

מ. ישי:

אני בכל זאת רציתי להביא בפני חבר הכנסת
פלט את השיקול הזה, טבהגים מסויימים
מוקטות ועדות כאלה שהן בחיין אדמיניסטרטיביות פתחייין מספטינות. הן
מוקטות במטרה למנוע פניסה לבית-המספט הצבחה לצדק ויש החושבים שזה
טוב יותר. אני חושב שצם לבני כוונתו של חבר הכנסת פלט בית-המספט הצבחה
לצדק הוא האינסטנציה המתאימה ביותר. אומר שבריי אש קרוביים לנושא זה,
אולם חמורים מסנו. הכנסת החליטה בזמנו להשאיר את הפניסה לבית המספט הצבחה
לצדק, בטעה ששר הפנים מסרב לתת ליהודים את תעושת העולה לפי חוק הסבות.
אין כאן כל ועדת ערעורים, אני חושב שאם בחוק הסבות הלכו בדרך זו, אין
לתחיל כאן כגופים חדשים מכלי לדעת עש כמה הם מסוגלים לטמור מפני
חטירות שאמר בית-הדין הצבחה לצדק.

היו"ר י. ספיר:

אני מעמיד להצבעה את הצעתו של חבר הכנסת
פלט.

ה. ע. ה.

בעד הצעת חבר הכנסת פלט - 5
בעד נוסח הוועדה - 6

היו"ר י. ספיר:

אייננו קובעים החלטה בענין זה מאחר שישנו
הבדל בקול אחד, ומכיון שחבר הכנסת אסף
עזב את הישיבה לפי בקטתי.

אנו דוחים את ההצבעה לטעיה 5 לישיבה הבאה.

אשר להצבעה בהצעת חבר הכנסת הררי בדבר
היתר-יציאה - אני מציע להצביע ביום י' הבא.

ההצעה - התסכלה.

ע. אסף:

אני מעורר טוב את הטאלה שטאלתי את היו"ר
בישיבה הקודמת והיא דחייית ישיבת ועדת הפנים
ביום ד' מטעה 8.30 בבקר לטעה 10.30. לרצל הישיבה המתקיימת בוועדת החוקה,
חוק ומספט שאני חבר בה.

היו"ר י. ספיר:

בהבנו עד עכשיו לקבוע את זמן הישיבות לפי
חוק הסנין. במידה שהדבר לא יפגע בחברי הוועדה
נעשה זאת. הצעתי היא לסלוח טאלון ולברר את המצב.

הישיבה טגורה. (הישיבה ננעלה בטעה 11.15)